

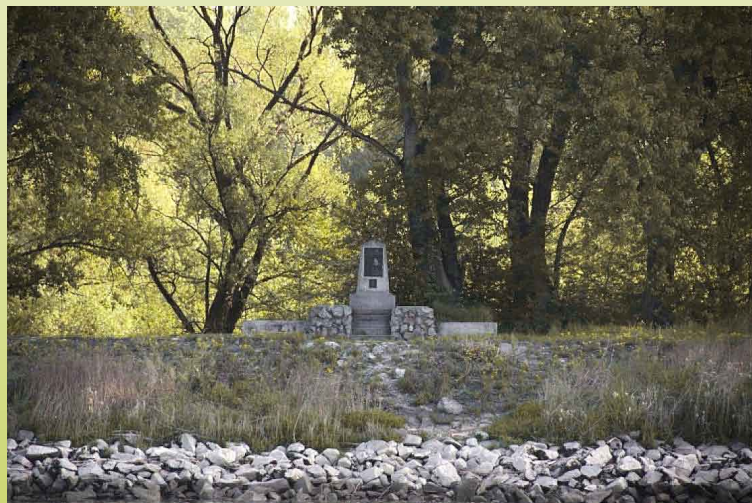
Pomník pri Medved'ovskom ramene

Na brehu pri ústí ramena sa nachádza pomník sovietskym vojakom, ktorí zomreli počas odminovania Dunaja po 2. svetovej vojne.

Britské letectvo od začiatku roku 1944 hádzalo míny do Dunaja, aby Nemcom znemožnili prevoz vojenského materiálu a oleja. Používali morské míny a dunajským pyrotechnikom v prvom období spôsobil boj veľké ťažkosti. K štyrom úsekom, ktoré predstavovali hlavné ciele ich útokov, patrila aj úsek Gyönyü-Bratislava. Lietadlá prichádzajúce z juhotaliankej Foggia zhodili do Dunaja spolu 1382 indukčných mín. Tieto zničili okolo 200 lodí a podľa odhadu na konci vojny ich ostalo v koryte asi 200 kusov. Indukčné míny boli veľmi zákerné, lebo mali nielen časový spínač od 1 po 27 dní, ale aj spínač, ktorý vyčkal 1 až 7 prechodov lodí. Preto ak hliadky spozorovali zhodenie míny, museli v období 27 dní denne 7-krát pretiahnuť nad dotknutým úsekom magnetické tyče uložené na plti.

Typická je príhoda, ktorá sa stala pri meste Kalocsa južne od Budapešti. Tam hliadka zistila zhodenie 4 mín. Jedna hneď vybuchla, lebo spadla blízko brehu a míny mali aj čidlo, ktoré reagovalo vtedy, ak hĺbka vody nad minou bola menej ako meter – chceli tým zamedziť vyťahovaniu mín z vody. Druhú minú sa podarilo zlikvidovať spomínanými magnetickými tyčami. Tretia mína však zničila nemeckú loď Struden, ktorej vrak ležal vo vode neďaleko štvrtej míny, ktorú tak našťastie ostatné lode obchádzali. Okolo vraku sa vytvorila štrková lavica, ktorá zakryla minú a preto ju nenašli ani počas prieskumných prác po vojne. V roku 1951 však povodeň odniesla štrk, mína sa uvoľnila a klesla na dno rieky. Doplatila na to napokon výhliadková loď Dömös, ktorej kormidelník chcel využiť vysoký stav vody a zrezal zákrutu mimo plavebnú cestu. Mína vybuchla a v troskách lode zomrel nielen kormidelník, ale minimálne 200 ďalších pasažierov. Presný počet obetí nie je známy, lebo obávaná komunistická tajná služba zahladila všetky stopy a zachráneným za vyhrážali hrozbou smrti ak prehovoria.

Keďže nebola známa presná pozícia všetkých mín, tesne po vojne museli byť postihnuté úseky podrobne preskúmané. Prieskum robili z člnov za pomoci dlhých tyčí, napokon míny označené bójami zneškodnili pyrotechnici. V okolitých obciach na to nespomínajú príliš v dobrom, pretože vojaci Červenej armády nútili miestnych kapitánov so zbraňou v ruke nastúpiť do prieskumných člnov. Bola to veľmi nebezpečná práca. Spomínaný pomník postavili na počesť vojakom Sovietskej armády, ktorí zahynuli už po ukončení vojny práve v dôsledku nehôd počas týchto prác. Poslednú minú v Dunaji našli až v roku 1972 pod Budapešťou.

Pomník sovietskych vojakov

Dunaj pri Medved'ove